

Raadsvoorstel

Datum vergadering	: 24 oktober 2023
Registratie nummer	: GZDGWB/1104552
Voorstelnummer	: RV2023-093
Portefeuillehouder	: Jacoline Hartman
Bijlage(n)	1. Regio-arrangement FruitDelta Rivierenland Gelderse Puzzel 2. Agenderende integrale opgavenkaart
Onderwerp	: Regio-arrangement Fruitdelta Rivierenland Gelderse Puzzel.

Onderwerp

Regio-arrangement Fruitdelta Rivierenland Gelderse Puzzel.

Beslispunten

1. De inhoud van het regio-arrangement Fruitdelta Rivierenland te bevestigen.
2. Voor het vervolgtraject, de gebiedsprocessen, in te stemmen met de agenderende opgaven uit het regioarrangement (Hoofdstuk 5).

Inleiding

De provincie heeft in 2022 de opdracht van het Rijk aangenomen om de grote transitieopgaven op het gebied van wonen, landelijk gebied, natuur & stikstof, energie en klimaat te versnellen en te integreren. De provincie stelt daarom samen met de waterschappen, gemeenten en regio een regio-arrangement op per regio. De 6 Gelderse regio-arrangementen vormen de basis voor een ruimtelijk voorstel van de provincie aan het Rijk. Eén van deze regio-arrangementen gaat over de Fruitdelta Rivierenland waartoe gemeente West Betuwe behoort.

Gemeenten, waterschap, Rijk en provincie hebben veel plannen op het gebied van wonen, infrastructuur, natuur, landbouw, industrie, recreatie, energieopwekking en bedrijventerreinen. Maar onze ruimte is schaars en we moeten problemen oplossen op het gebied van stikstof, klimaat en woningbouw. Veel ruimtevragers als wonen, natuur en landbouw overlappen elkaar. Daarom moeten we keuzes maken waar we wat willen, passend bij wat de bodem en het watersysteem aan kan. Dit vraagt van de overheden in Gelderland om een eenduidige richting voor de komende 25 jaar. Deze zoektocht heet het Gelderse Puzzel-proces.

Bestaand beleid West Betuwe

Het regio-arrangement is het eindproduct van de eerste – agenderende- fase van het Gelderse Puzzel-proces. Het regio-arrangement heeft als doel vanuit het oogpunt van ‘welke regio we willen zijn’, beleid van de verschillende overheden in kaart te brengen voor de periode tot 2030. Het nu voorliggende regio-arrangement bevat de belangrijkste elementen uit diverse beleidsdocumenten die de afgelopen jaren in de gemeente West Betuwe zijn vastgesteld:

- Landschapsontwikkelingsplan (maart 2023)
- Beleid Omgevingsvisie 1.0 (februari 2022)
- Regionale Energietransitie (mei 2021)
- Regionale en lokale adaptatiestrategie (september 2022)
- Woningbouwopgave Woonvisie+ (medio 2020)
- Regionaal programma werklocaties (begin 2020)

West Betuwe heeft als gevolg van de fusie in 2019 (zeer) actueel (ruimtelijk) beleid. Die actualiteit maakt dat de in het regio-arrangement opgenomen beleid en opgaven aansluit op het lokaal (door de raad vastgestelde) beleid. Dit geldt nog niet voor alle regiogemeenten.

Doorkijk naar 2050

In het regio-arrangement wordt ook een doorkijk naar 2050 gegeven. De sturende principes (ruimtelijke kwaliteit, brede welvaart en water en bodem sturend) en het (bestaande) beleid bepalen waar gezamenlijk opgaven en vraagstukken liggen. Die opgaven worden geagendeerd in het vervolgtraject, de uitwerking in de gebiedsprogramma's. Deze gebiedsprogramma's kennen hun eigen proces en worden te zijner tijd aan de raden voorgelegd ter besluitvorming. Regio, raden, colleges, inwoners en stakeholders gaan over de gebiedsprogramma's met elkaar in gesprek.

Vanuit West Betuwe is de inrichting van het landelijke gebied een belangrijk gegeven. Dit vraagt om een doorvertaling naar een gewenste programmaplan Landelijk gebied. Het college zal dan ook in zijn reactie op het voorliggende regio-arrangement benadrukken dat West Betuwe op zoek is naar concrete uitvoeringskracht en financiële middelen van het reeds vastgestelde beleid.

Beoogd effect

Met het regio-arrangement wordt geen nieuw beleid vastgesteld. Maar vormt de basis waarop de agenderende opgaven hun verdere uitwerking krijgen in gebiedsprogramma's.

Argumenten

1.1. De inhoudelijke beleidslijnen in het regio-arrangement sluiten goed aan op het huidige West Betuwse ruimtelijke beleid en de regionale gebiedsagenda.

Het regio-arrangement sluit aan bij het door de raad vastgestelde beleid die van invloed is op de ruimtelijke ordening. Denk daarbij aan de Omgevingsvisie 1.0, de Regionale Energiestrategie, de Regionale en Lokale Adaptatiestrategie, het Landschapsonwikkelingsplan, etc. Dit geldt ook voor de doelstellingen voor onze regio: krachtige landbouwregio, robuust groen blauw netwerk voor biodiversiteit en waterbeheer, (inter)nationaal, lokaal en regionaal goed verbonden, duurzaam en veilig wonen en werken, met duurzame energie, voorbereid op toekomst met meer wateroverlast, droogte en hitte, voortbouwend op historisch gegroeide identiteit.

1.2 Het tot stand komen van het regio-arrangement is conform planning opgeleverd.

De op 9 maart 2023 gepresenteerde planning is steeds leidend geweest in de verschillende communicatiemomenten. Daarbij is de gemeenteraad voorafgaand aan het zomerreces met een raadsinformatienota geïnformeerd over de inhoud en voortgang (zie lijst ingekomen stukken 26 september 2023).

2.1 Hiermee wordt West Betuwe in staat gesteld invloed uit te oefenen en kansen te benutten in de realisatie van beleid in samenwerking met regiogemeenten.

De portefeuillehouders Ruimtelijke Ordening in het gebied van Rivierenland hebben aangegeven in de totstandkoming van het regio-arrangement een regionale positie te willen innemen om maximaal invloed te kunnen uitoefenen op de ruimtelijke ordening en ruimtelijke kwaliteit binnen het grondgebied van alle gemeenten in Rivierenland. Om kansen in Rivierenland te benutten en de regio te worden die we willen zijn. Dit vraagt een vertaling van beleidsuitgangspunten naar concrete uitvoering. Het regio-arrangement is daarbij het inhoudelijk kader voor het opstellen van de gebiedsprogramma's waarmee dit mogelijk wordt gemaakt.

2.2 Het regio-arrangement kan fungeren als vliegwiel om aanspraak te maken op rijksmiddelen voor gebiedsontwikkeling binnen West Betuwe en haar regiogemeenten.

Door in het regio-arrangement kansen, knelpunten te bepalen en te formuleren wat we te doen hebben als regio om onze opgaven te realiseren, vergroten we de kansen om in het vervolgtraject in gebiedsprogramma's aanspraak te doen op rijksbudgetten.

Kanttekeningen

1.1 Het landelijke gebied is complex en kent vele invalshoeken.

In het regio-arrangement moeten al deze aspecten op een juiste wijze gebundeld worden. West Betuwe loopt in de regio voorop met het actualiseren van beleid en heeft ook reeds een omgevingsvisie vastgesteld. Daarmee heeft u raad met uw besluitvorming al voorgesorteerd op de inhoud van het regio-arrangement FruitDelta Rivierenland.

2.1 De agenderende opgaven zijn nog niet concreet

De agenderende opgaven uit het regio-arrangement bevat voor nu alleen een opsomming van de thema's op hoofdlijnen. De concretisering en detaillering wordt verder opgepakt binnen de gebiedsprogramma's met zowel provinciale als rijks focus. Over de gebiedsprogramma's vindt later besluitvorming plaats. Regio, raden, colleges, inwoners en stakeholders gaan over de gebiedsprogramma's met elkaar in gesprek.

Financiën

Het regio-arrangement heeft geen directe financiële gevolgen. De vaststelling van het regio-arrangement is voorzien in de collegevergadering van september. Het Rijk gebruikt de ruimtelijke voorstellen om beschikbare middelen te verdelen. Als vervolg op het regio-arrangement zullen gebiedsprogramma's worden opgesteld, waarin afspraken gemaakt worden over uitvoering. Hierover zal later besluitvorming plaatsvinden.

Communicatie

Het traject om te komen tot het regio-arrangement FruitDelta Rivierenland kent een zorgvuldig communicatie traject. Onderstaande een opsomming van de voorgeschiedenis:

- Juli 2022 – brief provincie Gelderland met oproep tot samenwerking in gebiedsgerichte programma's en daarbij voor 1 juni 2023 invulling te geven aan de grote opgaven zoals energietransitie, Wet Natuur en stikstof.
- December 2022 – uitnodiging provincie Gelderland voor een langjarig samenwerken aan de toekomst van Gelderland. Op weg naar een Regio Arrangement voor de Regio FruitDelta Rivierenland.
- Februari 2023 – raadsinformatienota vanuit de Regio met het proces en de voortgang om te komen tot een regio-arrangement FruitDelta Rivierenland.
- 9 maart 2023 – Regionaal communicatie traject met de raden en specifiek in West Betuwe een beeldvormende avond.
- Juni 2023 – heeft het college kennis genomen van de 80% versie van het Regio Arrangement voor de Regio FruitDelta Rivierenland. Waarna tegelijkertijd de Regio een raadsinformatienota heeft toegestuurd welke als ingekomen stuk is opgenomen in de raad van 26 september 2023.
- 18 september 2023 – regio bijeenkomst voor de raden met een toelichting op de inhoud van het Regio Arrangement voor de Regio FruitDelta Rivierenland.

Vervolg

Als vervolg op het regio-arrangement zullen gebiedsprogramma's worden opgesteld, waarin afspraken gemaakt worden over de uitvoering.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
de secretaris, de burgemeester,
Philip Bosman Servaas Stoop